

OBSAH

I

VÝVOJ KAPITALISMU V RUSKU. <i>Proces vytváření vnitřního trhu pro velkoprůmysl</i>	9—595
Předmluva k prvnímu vydání	13
Předmluva k druhému vydání	19
<i>Kapitola I. THEORETICKÉ CHYBY NARODNICKÝCH EKONOMŮ</i>	
I Společenská dělba práce	25
Vzrůst počtu průmyslových odvětví 25. - Vytváření vnitřního trhu vlivem společenské dělby práce 26. - Projev tohoto procesu v zemědělství 26—27. - Názory narodnických ekonomů 27.	
II Vzrůst průmyslového obyvatelstva na úkor zemědělského	28
Nezbytná souvislost tohoto jevu se samou podstatou zbožního a kapitalistického hospodářství 28—29.	
III Ožebračování malovýrobců	29
Chybny názor narodníků 29—30. - Názor autora „Kapitálu“ 30—31.	
IV Narodnická teorie o nemožnosti realisovat nadhodnotu	31
Podstata teorie pp. V. V. a N. -ona; její chybnost 31—33. - Nesprávné přiblížení „zahraničního trhu“ k otázce realisce 34—35. - Povrchní hodnocení rozporů kapitalismu jmenovanými autory 35.	
V Názory A. Smitha na výrobu a cirkulaci celkového společenského produktu v kapitalistické společnosti a Marxova kritika téctho názorů	35
Vynechání konstantního kapitálu Ad. Smithem 35—37. - Vliv této chyby na teorii národního důchodu 37—39.	
VI Marxova teorie realisce	40
Základní poučky Marxovy teorie 40—41. - Realisce produktu	

při prosté reprodukci 41—42. - Hlavní závěr z Marxovy theorie realisace 42—44. - Význam výrobní spotřeby 44—45. - Rozpor mezi tendencí k neohraničenému růstu výroby a omezeností spotřeby 45—47.

VII Theorie národního důchodu 47

Proudhon 47—49. - Rodbertus 49—50. - Soudobí ekonomové 51. - Marx 51—53.

VIII Proč potřebuje kapitalistický národ zahraniční trh? 53

Příčiny nutnosti zahraničního trhu 53—55. - Zahraniční trh a pokrovost kapitalismu 55—56.

IX Závěry z I. kapitoly 56

Shrnutí výše rozebraných pouček 56—58. - Podstata otázky vnitřního trhu 58.

Kapitola II. ROZKLAD ROLNICTVA

I Statistické údaje zemstev o Novorossii 59

Hospodářské skupiny rolnictva 59—60. - Obchodní zemědělství a koupě-prodej pracovní sily 61—62. - Nejvyšší skupina, koncentrace půdy 62, živého a mrtvého inventáře 62—63, vyšší produktivita práce 63—65. - Úvaha p. V. V. o skutečnosti, že část rolnictva je bez koní 64—65. - Najímání zemědělských dělníků a úsudek p. V. V. o tomto jevu 65—67. - Nejnižší skupina rolnictva; propachtovávání půdy 67—68. - Střední skupina, její vratké postavení 68—70. - Pp. V. V. a Karyšev o rolnickém pachtu 70—73. - Postoj národníků ke zkoumání p. Postnikova 73—74.

II Údaje statistiky zemstev o samarské gubernii 74

Údaje o hospodářství různých skupin rolnictva v novouzenském újezdu 74—77. - Držba a užívání půdy v jednotlivých skupinách 77—78. - P. Karyšev o pachtu a cenách obilí 78—79. - Námezdní práce; vytváření vnitřního trhu rozkladem rolnictva 79—81. - Vesnický proletariát v samarské gubernii 81—82.

III Údaje statistiky zemstev o saratovské gubernii 82

Údaje o hospodářství různých skupin 82—83. - Najímání zemědělských dělníků 83—84. - „Živnosti“ ve statistice zemstev 83—85. - Pachtování 85—86. - Úvahy pp. Karyševa, N.-ona a Maresse o pachtu 86—91. - Srovnání kamýinského újezdu s ostatními újezdy 91—92. - Význam rozeskupování rolnických hospodářství 92—95.

IV Údaje statistiky zemstev o permeské gubernii 95

Údaje o hospodářství různých skupin 95—97. - Najímání zemědělských dělníků a nádeníků a jeho význam 97—100. - Hnojení půdy 100. - Zdokonalené nářadí 101. - Živnostenské podniky 101—102.

V Údaje statistiky zemstev o orelské gubernii 103

Údaje o hospodářství různých skupin 103—105. - Neúplnost obrazu rozkladu podle údajů o orelské gubernii 105.

VI Údaje statistiky zemstev o voroněžské gubernii	106
Metody rozeskupování ve voroněžských sbornících 106—107. - Údaje o zadonském újezdu 107—108. - Výdělečná činnost 108—110.	
VII Údaje statistiky zemstev o nižněnovgorodské gubernii	110
Údaje o skupinách hospodářství ze tří újezdů 110—113.	
VIII Přehled údajů statistiky zemstev o ostatních guberních	113
Novgorodská gubernie, děmjanský újezd 113—115. - Černigovská gubernie, kozlecký újezd 115. - Jenisejská gubernie 115—116. - Tři újezdy poltavské gubernie 116—117. - Kalužská gubernie 118. - Tvěrská gubernie 118—119.	
IX Shrnutí výše rozebraných údajů statistiky zemstev o rozkladu rolnictva	119
Způsob shrnutí 119—121. - Souhrnná tabulka a diagram 122—126 a 132—133. - Rozbor jednotlivých sloupců diagramu 127—132. - Srovnání různých krajů co do stupně rozkladu 132—133.	
X Výsledné údaje statistiky zemstev a vojenského soupisu koní	133
Údaje statistiky zemstev o 112 újezdech 21 gubernií 133—135. - Údaje vojenského soupisu koní o 49 guberniích evropského Ruska 135—136. - Význam těchto údajů 136—138.	
XI Srovnání vojenských soupisů koní za léta 1888—1891 a 1896—1900	138
Údaje o 48 guberniích evropského Ruska 138—140. - Statistická cvičení pp. Vichljajeva a Černěnkova 140—141.	
XII Údaje statistiky zemstev o rolnických rozpočtech	141
Charakter údajů a metody zpracování 141—143. - A) Celkové výsledky rozpočtů 143—150. - Velikost výdajů a příjmů 143. - Složení výdajů 144. - Složení příjmů 145. - Peněžní složka rozpočtu 147. - Význam daní 149—150. - B) Charakteristika rolnického zemědělství 150—156. - Všeobecné údaje o hospodářství 151. - Majetek a inventář 152. - Výdaje na hospodářství 153. - Důchod ze zemědělství 154 až 156. - C) Charakteristika životní úrovni 156—166. - Výdaje na potravu v naturáliích 156—157. - Výdaje na potravu v penězích 157—158. - Ostatní výdaje na osobní spotřebu 158—159. - Výdaje v penězích na osobní a výrobní spotřebu 159—160. - Pan N.-on o zámožné „vrstvě“ rolnictva 160. - Porovnání životní úrovně rolníků a zemědělských dělníků 161—163. - Metody p. Ščerbiny 163—166.	
XIII Závěry z II. kapitoly	166
Význam zbožního hospodářství 166. - 1) Kapitalistické rozpory uvnitř občiny 166—167. - 2) „Odrolničování“ 167—168. - 3) Charakteristika tohoto procesu v „Kapitále“ 168—170. - 4) Selská buržoasie 170—171. - 5) Vesnický proletariát. Celoevropský typ vesnického dělníka s přidělem 171—174. - 6) Střední rolnictvo 174—175. - 7) Vytvá-	

ření vnitřního trhu pro kapitalismus 175. - 8) Růst rozkladu; význam přestěhovalectví 175—177. - 9) Obchodní a lichvářský kapitál. Formulace otázky v teorii. Spojitost těchto forem kapitálu s průmyslovým kapitálem 177—179. - 10) Odpracovávání a jeho vliv na rozklad rolnictva 179—181.

Kapitola III. PŘECHOD STATKÁRŮ OD ROBOTNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ K HOSPODÁŘSTVÍ KAPITALISTICKÉMU

I Hlavní rysy robotnho hospodářství	183
Podstata nevolnické soustavy hospodářství a její podmínky 183—185.	
II Spojení robotní soustavy hospodářství se soustavou kapitalistickou	185
Pozůstatky staré soustavy po reformě 185—186. - Soustava odpracovávání a soustava kapitalistická 186—188; jejich poměrná rozšířenost 188—189. - Přechod soustavy odpracovávání v kapitalistickou 189 až 190.	
III Charakteristika soustavy odpracovávání	190
Formy odpracovávání 190—193. - Naturální pachty a jejich význam 192—193. - Odměna za práci při odpracovávání 193—195. - Osobní závislost při odpracovávání 196. - Všeobecné zhodnocení odpracovávání 196—197.	
IV Pád soustavy odpracovávání	197
Dva druhy odpracovávání 197—199. - Význam rozkladu rolnictva 199—200. - Úsudek p. Stěbura 201. - Úsudky literatury 202.	
V Narodnický postoj k včeti	203
Idealisace odpracovávání 203—204. - Úsudek p. Kablukova 204 až 207.	
VI Případ Engelgardtova hospodářství	208
Původní stav hospodářství a charakter jeho postupných změn 208 až 212.	
VII Používání strojů v zemědělství	212
Čtyři období vývoje výroby zemědělských strojů 212—214. - Neúplnost oficiální statistiky 214—216. - Údaje o používání různých zemědělských strojů 216—221.	
VIII Význam strojů v zemědělství	221
Kapitalistický ráz používání strojů 221—223. - Výsledky používání strojů 223—228. - Nedůsledné stanovisko narodníků 228—230.	
IX Námezdní práce v zemědělství	230
„Odcházení na zemědělské sezónní práce“ 230, jeho význam 230 až 232, jeho rozsah 232—233. - Počet zemědělských dělníků v celém evropském Rusku 233—235.	

X Význam svobodné námezdní práce v zemědělství 235

Postavení zemědělských dělníků 235—236. - Zvláštní formy najímání na práci 236—238. - Postavení dělníků u malých a velkých hospodářů 238—239. - Zárodky společenské kontroly 239—241. - Jak hodnotí odcházení na zemědělské práce narodníci 241—244.

Kapitola IV. RŮST OBCHODNÍHO ZEMĚDĚLSTVÍ

I Všeobecné údaje o zemědělské výrobě v poreformním Rusku a o oborech obchodního zemědělství 245

Produkce obilí a brambor v letech 1864—1866, 1870—1879, 1883 až 1887, 1885—1894 245—246. - Pěstování brambor a jeho význam 246 až 248. - Oblasti obchodního zemědělství 248—249. - Úsudek p. Kablukova 249—250.

II Oblast obchodního obilnářství 250

Přesun hlavního centra produkce obilí 250—251. - Význam okrajových území jako kolonií 251—252. - Kapitalistický ráz zemědělství v této oblasti 252—254.

III Oblast obchodního dobytkářství. Všeobecné údaje o rozvoji mléčného hospodářství 255

Význam chovu dobytka v různých oblastech 255—256. - Propočet pp. Kovalevského a Levitského 256—257. - Rozvoj sýrařství 257—259. - Neúplnost oficiálních údajů 259. - Technický pokrok 259—260.

IV Pokračování. Ekonomika statkářského hospodářství v popisované oblasti 260

Racionalisace zemědělství 260—261. - „Sběrné mlékárny“ a jejich význam 262—263. - Vytváření vnitřního trhu 263. - Příliv zemědělských dělníků do průmyslových gubernií 263—264. - Rovnoměrnější rozdělení práce v průběhu roku 264—266. - Závislost drobných zemědělců a jak ji hodnotí p. V. V. 266—267.

V Pokračování. Rozklad rolnictva v oblasti mléčného hospodářství 268

Rozeskupení rolnictva podle počtu krav 268—269. - Podrobnosti o petrohradském újezdu 270—271. - „Pokrovové prudy v rolnickém hospodářství“ 271—273. - Vliv tohoto procesu na vesnickou chudinu 273—275.

VI Oblast pěstování lnu 275

Vzestup obchodního lnářství 275—277. - Směna mezi různými obory obchodního zemědělství 277. - „Krajnosti“ ve lnářské oblasti 277—278. - Technická zdokonalení 278—280.

VII Technické zpracování zemědělských výrobků 280

Význam závodní čili technické soustavy zemědělského hospodářství 280.

I) Lihovarnictví	281
Rozšíření zemědělského lihovarnictví 281—282. - Rozmach výroby lihu z brambor a její význam 282—284.	
2) Cukrovarnictví	284
Vzestup pěstování cukrovky 284—285. - Pokrok kapitalistického zemědělství 285—287.	
3) Výroba bramborového škrobu	287
Její vzestup 287—288. - Dva procesy ve vývoji škrobárenství 288. - Škrobárenská „živnost“ v moskevské gubernii 288—290 a ve vladimírské gubernii 290—291.	
4) Olejářství	291
Dvojí proces jeho vývoje 291—292. - „Domáctí“ výrobci oleje 292—293.	
5) Pěstování tabáku	293
VIII Živnostenské zahradnictví a sadařství; hospodářství v okolí měst	297
Rozvoj obchodního sadařství 297 a zahradnictví 298. - Rolnické zahradnictví v petrohradské, moskevské a jaroslavské gubernii 298 až 300. - Živnostenské pěstování zeleniny v pařeništích 300—301. - Živnostenské pěstování tykvovitých plodin 301—302. - Hospodářství v okolí měst a jeho zvláštnosti 302—303.	
IX Závěry o významu kapitalismu v ruském zemědělství	304
1) O přeměně zemědělství v podnikání 304—305. - 2) Zvláštnosti kapitalismu v zemědělství 305. - 3) Vytváření vnitřního trhu pro kapitalismus 305—306. - 4) Pokrovková dějinná úloha kapitalismu v ruském zemědělství 306—311.	
X Narodnické teorie o kapitalismu v zemědělství. „Osvobození zimního období“	311
Úzké hledisko a šablonovitost této teorie 311—312. - Opomíjení nejdůležitějších stránek procesu touto teorií 312—316.	
XI Pokračování. — Občina. — Marxovy názory na drobné zemědělství. — Engelsův názor na soudobou zemědělskou krizi	316
Nesprávné narodnické pojetí otázky občiny 316—318. - Neporozumění jednomu místu z „Kapitálu“ narodníky 318. - Marxovo hodnocení rolnického zemědělství 319—320. - Jeho hodnocení kapitalismu v zemědělství 320. - Nepovedený citát p. N.-ona 320—323.	
<i>Kapitola V. POČÁTEČNÍ STADIA KAPITALISMU V PRŮMYSLU</i>	
I Domácí výroba a řemeslo	324
Zbytky domácí výroby 324. - Stupeň rozšířenosti řemesla 324—326, jeho hlavní rysy 326—327.	

II Malovýrobci zboží v průmyslu. Cechovní duch v drobné průmyslové výrobě	327
Přechod od řemesla k výrobě zboží 327—328. - Strach z konkurence 328—330.	
III Vzestup drobné průmyslové výroby po reformě. Dvě formy tohoto procesu a jeho význam	330
Příčiny vzestupu drobné průmyslové výroby 330—331. - Stěhování drobných živnostníků do okrajových území 331—332. - Růst drobné průmyslové výroby mezi venkovským obyvatelstvem 332—334. - Pře- sun kapitálu 335—336. - Souvislost růstu drobných průmyslových živností s rozkladem rolnictva 336.	
IV Rozklad malovýrobců zboží. Údaje soupisu hospodář- ství domáckých výrobců v moskevské gubernii	337
Formulace otázky 337. - Způsob zpracování údajů 337—339. - Sou- hrnná tabulka a diagram 340—341. - Závěry: Námezdní práce 339 a 342—344, produktivita práce 343—345, důchody 345—346. - Malo- buržoasní řád domácké průmyslové výroby 346—347.	
V Kapitalistická prostá kooperace	347
Její význam a vliv na výrobu 347—350. - Výrobní družstva 350.	
VI Obchodní kapitál v drobném průmyslu	352
Podmínky vzniku překupníka 352—354. - „Obchodnice“ v krajkař- ství 354—356. - Příklady organizačního odbytu 356—358. - Narodnické názory 358. - Formy obchodního kapitálu 359—360.	
VII „Průmyslová výroba a zemědělství“	361
Tabulkové údaje 361. - Zemědělství námezdních dělníků 361—362. - „Polní pracovníci“ 362—364. - Jiné údaje o průmyslových živnostech a zemědělství 364—367. - Délka pracovního období 367—368. - Shrnutí 368—369.	
VIII „Spojení průmyslové výroby se zemědělstvím“	369
Narodnická teorie 369. - Formy spojení průmyslové výroby se zemědělstvím a jejich různý význam 370—372	
IX Několik poznámek o předkapitalistické ekonomice naší vesnice	372
<i>Kapitola VI. KAPITALISTICKÁ MANUFAKTURA A KAPITALISTICKÁ DOMÁCKÁ PRÁCE</i>	
I Vznik manufaktury a její základní rysy	376
Pojem manufaktury 376, její dvojitý původ 376 a význam 377.	
II Kapitalistická manufaktura v ruském průmyslu	378
1) Tkalcovská výroba	378

2) Jiná odvětví textilního průmyslu. Valchářská výroba	382
3) Výroba klobouků a čepic, zpracování konopí a výroba provazů	385
4) Zpracování dřeva	389
5) Zpracování živočišných výrobků. Kožedělná a kožišnická výroba	394
6) Ostatní obory zpracování živočišných výrobků	402
7) Zpracování nerostných produktů	406
8) Zpracování kovů. Pavlovská výroba	407
9) Jiné obory zpracování kovů	411
10) Výroba klenotů, samovarů a harmonik	414
III Technika v manufaktuře. Dělba práce a její význam	420
Rukodělná výroba 420, učednictví 420. - Dělba práce jako přípravný krok k strojnímu velkoprůmyslu 421—422, její vliv na dělníky 422 až 423.	
IV Územní dělba práce a odloučení zemědělství od průmyslu	423
Názor p. Charizomenova 424. - Nezemědělská střediska 425—426. - Přechodný charakter manufakturny 426. - Zvýšení kulturní úrovně obyvatelstva 426—427.	
V Ekonomický řád manufakturny	427
Stav výroby 427—428. - Úsudek p. Ovsjannikova a Charizomenova 428—430.	
VI Obchodní a průmyslový kapitál v manufakturální výrobě. „Faktor“ a „továrník“	430
Spojitosť velkých a malých podniků 430—433. - Chyba narodníků 433.	
VII Kapitalistická domácká práce jako doplněk manufakturny	433
Její rozšířenost 434, její charakteristické rysy 434—437, podmínky jejího rozšíření 437—438, její význam s hlediska teorie přebytečného obyvatelstva 438—440.	
VIII Co je to „domácká“ průmyslová výroba?	440
Některé výsledné údaje statistiky domáckých výrobců 440—442. - Převládání kapitalisticky zaměstnávaných dělníků 442—443. - Neurčitost pojmu „domácký výrobce“ a zneužívání tohoto termínu 443 až 444.	
<i>Kapitola VII. VÝVOJ STROJNÍHO VELKOPRŮMYSLU</i>	
I Vědecký pojem továrny a význam „továrensko-závodní“ statistiky	445

II Naše továrensko-závodní statistika	447
Její prameny 447—448. - Publikace z šedesátých let 448—449. - Speciální charakter „Vojenského stat. sborníku“ 449—452. - „Ukazatel“ p. Orlova 452—453. - „Sbírky“ odboru pro obchod a tovární výrobu 454—455. - „Sborník údajů o Rusku za r. 1884/85“; chyby p. Karyjeva 455—456. - Údaje gubernských statistických výborů 456 až 457. - „Přehled“ 457—458. - Vzrůstá počet továren v Rusku? 458 až 459.	
III Rozbor chronologických statistických údajů o vývoji velkoprůmyslu	459
1) Textilní výroba	459
2) Zpracování dřeva	465
3) Chemická výroba, zpracování živočišných produktů a keramická výroba	465
4) Hutní výroba	469
5) Potravinářský průmysl	469
6) Odvětví odvádějící spotřební daň a ostatní	472
7) Závěry	474
IV Rozvoj hornictví a hutního průmyslu	475
Ural, jeho zvláštnosti 475—479. - Jih 479—481. - Kavkaz 481—482. - Velké a malé doly v doněcké páni 482—483. - Význam údajů o rozvoji báňského a hutního průmyslu 483—485.	
V Vzrůstá počet dělníků ve velkých kapitalistických podnicích?	486
Údaje z r. 1865 a r. 1890 486—489. - Chybná metoda narodníků 489—497.	
VI Statistika parního pohonu	497
Údaje z let 1875—1878 a 1892 497—499.	
VII Růst velkých továren	499
Údaje z r. 1866, 1879, 1890 a 1894/95 499—504. - Největší podniky továrního a báňského a hutního průmyslu 504. - Chyby p. N.-ona 504 až 507.	
VIII Rozmístění velkoprůmyslu	507
Údaje o nejdůležitějších středisech továrního průmyslu v r. 1879 a 1890 507—508. - Tři typy továrních středisek 508—510. - Rozeskupení středisek 510—512. - Růst venkovských továrních středisek a jeho význam 512—514.	
IX Rozvoj dřevařského a stavebního průmyslu	514
Růst dřevařského průmyslu 514—515; jeho organisačce 515—519. - Růst kapitalismu ve stavebním průmyslu 519—522.	
X Doplněk továrny	522

XI	Úplné odloučení průmyslu od zemědělství	525
	Chyba narodníků 525. - Údaje moskevské zdravotní statistiky zemědělství 525—529.	
XII	Tři stadia vývoje kapitalismu v ruském průmyslu	530
	Spojitoost všech stadií 530—531. - Zvláštnosti techniky 531—532. - Růst kapitalistických vztahů 532—533. - Charakter vývoje průmyslu 533—534. - Odloučení průmyslu od zemědělství 534. - Rozdíly v životních podmínkách 535—538. - Růst vnitřního trhu 539.	
<i>Kapitola VIII. VYTVAŘENÍ VNITŘNÍHO TRHU</i>		
I	Růst oběhu zboží	540
	Rozvoj železnic 540—541, vodní dopravy 541—542, obchodu a bank 542—545.	
II	Růst obchodně průmyslového obyvatelstva	545
1)	Růst měst	545
2)	Význam vnitřní kolonisace	548
3)	Růst továrních a obchodně průmyslových městeček a vesnic	552
4)	Odcházení na sezonní nezemědělské práce	555
	Odcházení na sezonní nezemědělské práce 555—565, jeho rozsah a růst 558—562, jeho pokroková úloha 562—565, jeho hodnocení narodnickými spisovateli 565—567.	
III	Růst používání námezdní práce	567
	Přibližný počet námezdních dělníků 567—569. - Kapitalistické přelidnění 569. - Chyba narodníků 569—572.	
IV	Vytváření vnitřního trhu pracovní sily	572
	Hlavní přesuny námezdních dělníků v souvislosti s výší mzdy 572 až 574 a 575. - Vytváření vnitřního trhu 574—576. - „Theorie“ p. N.-ona 576—577.	
V	Význam okrajových území. Vnitřní či zahraniční trh?	577
	Tendence kapitalismu rozširovat se 577—579. - Příklad Kavkazu 577 až 581. - Dvě stránky procesu vytváření trhu 581—582.	
VI	„Poslání“ kapitalismu	582
	Zvýšení produktivity společenské práce 582—584. - Zespoledenštění práce 584—586. - Příčiny neshod s narodníky 586—587.	
<i>Přílohy:</i>		
I	Souhrnná tabulka statistických údajů o drobných rolnických živnostech v moskevské gubernii (k V. kapitole, str. 338)	588—589

II Přehled statistických údajů o továrenském a závodním průmyslu v evropském Rusku (k VII. kapitole, str. 447)	589
III Nejdůležitější střediska továrního průmyslu v evropském Rusku (k VII. kapitole, str. 508)	591
II	
NEKRITICKÁ KRITIKA (<i>K článku p. P. Skvorcova „Fetišismus zboží“ ve 12. čís. časopisu „Naučnoje Obozrenije“ z r. 1899</i>)	597
I	599
II	606
III	612
<i>Poznámky</i>	623

VYOBRAZENÍ

V. I. Lenin — 1897	8—9
Obálka prvního vydání Leninovy knihy „Vývoj kapitalismu v Rusku“. — 1899	11
Obálka druhého vydání Leninovy knihy „Vývoj kapitalismu v Rusku“ s vlastnoručním autorovým podpisem. — 1908	18
Obálka německého vydání (z r. 1894) prvního oddílu III. dílu Marxova „Kapitálu“, kterého používal V. I. Lenin	24
Stránky 276—277 statistického sborníku o poltavské gubernii (sv. XIV, 1894) s poznámkami V. I. Lenina	120—121
Diagram znázorňující tabulky A a B z IX. § II. kapitoly	132—133
Stránka ze sešitu V. I. Lenina s výpisky a výpočty z knihy N. A. Blagověščenského „Souhrnný statistický sborník“ (1895)	136—137
Strana 96 časopisu „Načalo“ čís. 3 z r. 1899, kde bylo otištěno prvních šest paragrafů III. kapitoly knihy V. I. Lenina „Vývoj kapitalismu v Rusku“	182
Diagram výsledných údajů z tabulky průmyslových živností, uvedené ve IV. § V. kapitoly	341
Grafické znázornění organizace valchářské výroby	382—383
Strana 405 knihy „Vývoj kapitalismu v Rusku“ (vydání z r. 1908) s poznámkami V. I. Lenina	503
Sestavení měst evropského Ruska, vypracované V. I. Leninem podle údajů sčítání lidu z r. 1897	547